

Академія прикладних наук у м. Тарнув
Університет Віндзору
Балтійська міжнародна академія
Вища школа управління охороною праці в Катовіцах
Вища школа менеджменту інформаційних систем (ISMA)
Міністерство освіти і науки України
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського
Факультет права, гуманітарних і соціальних наук
Кафедра фундаментальних і галузевих юридичних наук
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Матеріали X Міжнародної
науково-практичної конференції

«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ НОРМ ПРАВА»

5–7 грудня 2024 р.

м. Кременчук, Україна

Львів – Торунь
Liha-Pres
2024

УДК 340.13(062.552)
Т 33

Т 33 **Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права :**
матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції,
м. Кременчук, 5–7 грудня 2024 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024.
420 с.

ISBN 978-966-397-452-1

У збірнику представлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права» (5–7 грудня 2024 року, м. Кременчук).

УДК 340.13(062.552)

ISBN 978-966-397-452-1

© Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського, 2024
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2024

НАПРЯМ 6. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО. ФІНАНСОВЕ ПРАВО. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Regulacja Zdecentralizowanych Finansów (DeFi) w Unii Europejskiej: Wyzwania Prawne i Nowe Mechanizmy Nadzoru Finansowego w Kontekście Prawa Administracyjnego i Finansowego Dr Patryk Chmielarz.....	188
Умови та способи забезпечення сплати митних платежів Батанова Людмила Олександрівна, Соцький Андрій Михайлович.....	192
Виклики та стратегічні напрями мінімізації загроз зростання злочинності в післявоєнній Україні Батраченко Тетяна Сергіївна	195
Актуальні напрями адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій у сфері забезпечення безпеки життєдіяльності Бондар Дмитро Володимирович.....	199
Адміністративні інструменти забезпечення нотаріальної діяльності Вдовічена Лідія Іванівна	204
Адміністративно-правове забезпечення діяльності Державної служби України з безпеки на транспорті Глазков Андрій Сергійович.....	207
Проблеми реалізації законодавчих ініціатив щодо забезпечення принципу боротьби з ігровою залежністю (лудоманією): аналіз законопроекту № 9256-Д Денисенко Ольга Євгенівна	211
Адміністративно-правове забезпечення контрольної функції податкової служби України Єрмоменко Віктор Петрович	215
Поняття та ознаки державної таємниці Зінов'єва Аліна Віталіївна	219
Данило Гетьманцев – політичний та науковий діяч Кириленко Валерія Денисівна, Солдатенко Оксана Володимирівна	222
Актуальні питання адміністративних процедур, сучасний стан та перспективи розвитку Кравець Марина Олександрівна	224

АДМІНІСТРАТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вдовічена Лідія Іванівна

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри публічного права*

*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

Проведення реформ у сфері нормативного регулювання нотаріату в Україні відбувається шляхом внесення змін та доповнень до існуючих нормативно-правових актів, спрямованих на врегулювання нотаріальної діяльності. Проте саме стабільність вихідних засад того чи іншого правового інституту є запорукою забезпечення гарантії дотримання прав і свобод людини, а гнучкість правових норм – умовою їх ефективності за особливих обставин функціонування держави та її органів [1]. Адміністративно-інструментальна система реалізується як організована взаємодія суб'єктів, що забезпечує упорядкування відносин в сфері організації нотаріату через процеси, за допомогою яких вони реалізують публічний інтерес, приймаючи рішення для досягнення поставленої мети з урахуванням інституційних обмежень. Застосування адміністративних інструментів в сфері нотаріальної юрисдикції сприяють оптимальній взаємодії органів нотаріату в системі як публічного адміністрування, так і в правовій системі держави, тобто формуванню норм і правил, що узгоджені суб'єктами в процесі взаємовідносин; контролю і коригуванню дотримання норм і правил, виявленню відхилень та попередженню порушень законодавства.

Оскільки правове регулювання нотаріальної діяльності в Україні здійснюється завдяки дії комплексу правових норм, узгодженого впливу різних галузей національного права, це обумовлює визначення відповідного поняття: правове регулювання нотаріальної діяльності в Україні – це здійснюваний за допомогою норм права та актів реалізації права вплив на поведінку суб'єктів і об'єктів управління, з метою забезпечення стабільності цивільного обороту, зниження навантаження на суддів через зменшення кількості суперечок про нікчемність і заперечність операцій, вирішення правових конфліктів без звернення до суду відповідно до цілей і завдань правової держави, розрахований на їх багаторазове застосування [2, с. 29]. Як зазначають українські науковці, норми адміністративного права, що визначають адміністративно-правовий статус суб'єктів цього права, а також

формальне закріплення принципів адміністративного права залишилися б лише теоретичними положеннями, якщо б у суб'єктів публічної адміністрації не було дієвих та ефективних інструментів для їх практичного втілення. Якраз використовуючи їх, суб'єкти публічної адміністрації вступають в адміністративно-правові відносини і досягають очікуваного для публічного адміністрування адекватного забезпечення прав, свобод та законних інтересів приватних осіб публічного інтересу держави й суспільства загалом [3, с. 143].

Аналізуючи вплив адміністративних інструментів на здійснення нотаріальної діяльності, можна виділити дві взаємопов'язані та взаємообумовлені частини: перша частина – це система органів державної влади і органів місцевого самоврядування, які беруть безпосередню участь у процесі здійснення державного регулювання нотаріальної діяльності. Тобто ми ведемо мову про інституційний механізм регулювання відносин у сфері нотаріальної діяльності, який визначається як через організаційну, стимулюючу та контролюючу складові, так і правову, інформаційну та фінансову складові. Сюди ж ми відносимо і органи державної влади, місцевого самоврядування та інші суб'єкти права, що задіяні у процесі реалізації нотаріальної політики, а також їх повноваження та відносини між собою та іншими суб'єктами. Щодо другої частини – нормативна складова як система правових норм, правових ідей та принципів, які утворюють законодавство в сфері нотаріату і які регулюють зміст та процес здійснення державного регулювання нотаріальної діяльності. Саме це виражає правовий механізм регулювання у сфері нотаріальної діяльності. І принципи адміністративно-правового регулювання нотаріальної діяльності – це вихідні, фундаментальні ідеї, що концентрують у собі досягнення науки та практики, втілюють інтереси суспільства та громадянина, виконують функцію загальнонормативного орієнтиру під час здійснення цілеспрямованого впливу норм адміністративного права на суспільні відносини, що виникають у сфері нотаріальної діяльності з метою забезпечення правових та організаційних умов реалізації прав, свобод і виконання обов'язків учасниками відповідних правовідносин, ефективного функціонування інституту нотаріату як системи органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені законодавством, з метою надання їм юридичної вірогідності [1]. Адже нотаріус є державною посадовою особою, яка уповноважена законом складати автентичні правочини [5, с. 427]. Саме в такому ракурсі ми можемо говорити і про нотаріальну юрисдикцію, правова природа якої у механізмі захисту прав і свобод людини і громадянина становить собою інститут громадянського суспільства,

наділений в особі нотаріусів владними повноваженнями, які здійснюють від імені України публічну діяльність щодо реалізації функції держави по захисту прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб і суспільства в цілому шляхом вчинення нотаріальних дій [4].

Адміністративні інструменти функціонування нотаріальної юрисдикції – це системно-структуроване правове регулювання інституту нотаріату, що включає зовнішній вираз адміністративних дій суб'єктів регулювання та контролю в сфері організації нотаріальної діяльності, прийоми і способи впливу цих суб'єктів на функціонування нотаріальних органів (їх посадових осіб та прирівняних до них осіб), які реалізуються в межах адміністративно-правових норм з метою створення належних умов організації нотаріату, забезпечення нотаріальної діяльності, порядку вчинення нотаріальних дій з метою гарантування державою дотримання законності прав та інтересів фізичних та юридичних осіб та належної роботи нотаріату як сфери юстиції України.

Література:

1. Лютіков П. С., Кузьменко О. В., Чорна, В. Г. Принципи адміністративно-правового регулювання нотаріальної діяльності: поняття та класифікація. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія : право, публічне управління та адміністрування*. 2023. № 8. Режим доступу: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-8-01-04>
2. Ільєва Н. В. Нотаріальна діяльність як предмет адміністративно-правового регулювання. *Правова держава*. 2014. № 17. С. 27–31. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2014_17_7
3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтєвський П., Кузьменко О. та ін. / за заг. ред. Галунька В., Правотворової О. Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.
4. Вдовічена Л. І., Меленко О. В. Правова природа нотаріальної юрисдикції. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 5 (303). С. 88–94. Режим доступу: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.5.16>
5. Saifulloh M. Examination and Confiscation of Notarial Deeds for The Purpose of Criminal Law Enforcement without Approval from The Notary Honorary Council. *Jurnal Penelitian Hukum De Jure*. 2022. № 22(4). Р. 423–436. Режим доступу: <https://doi.org/10.30641/dejure.2022.V22.423-436>